

Criteris per un consum conscient de roba

Com a consumidors i consumidores tenim el poder de decidir què volem comprar i on volem comprar-ho. Quan parlem del sector de la moda, malauradament, patim una limitació progressiva de la oferta. Les grans empreses posen al mercat la roba que s'ha de dur i les opcions es concentren en unes poques marques a les que arribem per cada cop menys distribuïdors. Aquesta concentració i control del sector dificulten que puguem triar, amb total llibertat, la roba que volem comprar i les botigues on fer la compra.

Les grans firmes del sector de la confecció redueixen amb els costos la qualitat dels seus productes. Però a la societat "d'un sol ús" en la que vivim no sembla que importi massa si una peça de roba durarà només una temporada. El baix preu del producte ofereix dos estímuls a les persones consumidores: tothom ho pot adquirir, per tant es crea una falsa sensació de benestar, i si es fa malbé no hi ha cap problema, perquè sempre en podem adquirir un de nou.

Conèixer d'on prové la roba, quines són les condicions de les treballadores i treballadors que la confeccionen, quines empreses obtenen els beneficis de les nostres compres o quin és el cost social, mediambiental i personal de consumir roba d'un sol ús i preus baixos en lloc de roba de més qualitat que ens duri força temps, són part d'un plantejament responsable de consum.

Tens cinc minuts? Reflexions abans d'anar a comprar

Abans de comprar una peça de roba (o qualsevol altre producte) pots preguntar-te si realment la necessites, quin ús en faràs i quines són les millors opcions (tipus de teixits, durabilitat, comoditat...).

Per fer-te més fàcil aquest procés et facilitem les FAQ's-CR (preguntes freqüents del/a consumidor/a responsable)

- Necessito el que estic a punt de comprar?
- Vull satisfer un desig?

- Estic triant lliurement o és una compra compulsiva?
- En tinc més d'iguals?
- Quant ho faré servir?
- Quant em durarà?
- Podria demanar a un amic o familiar que me'n deixi un/a d'igual?
- Puc passar sense?
- Podré mantenir-ho, netejar-ho o reparar-ho jo mateix/a?
- He cercat informació i he comparat amb altres peces?
- Com me'n desfaré un cop acabi de fer-ho servir?
- Amb quins materials està fet?
- Hi ha alguna cosa que jo tingui que pugui reemplaçar-ho?
- M'he informat de qui ha fet el producte i com ho ha fet?

Què et mou? Utilitzar-i-lleçar o cobrir necessitats

Sigui per motius ideològics, mediambientals o econòmics, pots apostar per:

1. Comprar peces de més qualitat
 - * Observar bé les característiques de la peça (teixit, costures, botons, cremalleres)
 - * Comparar amb d'altres peces de característiques semblants
 - * Optar per peces d'utilitat, pensant en la vida que puguin tenir i no només en la satisfacció d'un desig
2. Conservar-les correctament per allargar-ne la vida
 - * Llegir bé l'etiqueta per veure'n les recomanacions de conservació.
 - * Evitar rentar-les a temperatures molt altes i no abusar de lleixius ni suavitzants
 - * Estendre de manera que la roba no es deformi, especialment les peces de punt
 - * Evitar l'exposició prolongada al sol de les peces de color per evitar-ne el descoloriment
 - * Reparar petits desperfectes (cosint o optant per tallers de costura)

La lectura de l'etiqueta, no sempre és senzilla. Malgrat que la iconografia s'ha inventat per facilitar la informació, les icones de les etiquetes de roba sovint no són tan aclaridores com caldria.

És convenient saber que l'etiqueta ens ofereix informació sobre 5 aspectes bàsics:

1. rentat
2. ús del lleixiu
3. assecat
4. planxat

5. rentat en sec

De cada aspecte trobaràs una icona bàsica i les variants de la mateixa. Si es pot o no planxar (indicat amb una creu de prohibició), temperatura (indicada amb més o menys punts a l'interior de la icona)...

<p>Rentat T'indiquen com ha de ser el rentat, la temperatura aconsellada i si és convenient rentar la peça a mà.</p> 	<p>Lleixiu T'indiquen si pots usar lleixiu o no.</p>
<p>Assecat T'indiquen si la peça pot posar-se a l'assecadora, i la temperatura d'assecat aconsellada.</p> 	<p>Planxat T'indica si es pot planxar o no, la temperatura recomanada i si s'aconsella o no l'ús de vapor.</p>
<p>Rentat en sec T'indica si la peça es pot rentar en sec, si es poden usar dissolvents i quina és la temperatura recomanable.</p> 	<p>En tots els casos, la creu indica la recomanació de no fer-ho i els punts a l'interior de l'icona (.) (..) (...) el grau de temperatura del rentat, assecat o planxat.</p>

Pensament global, acció local

El consum de proximitat és un model de comerç i consum coherent que ens ofereix una oferta especialitzada enfront de l'oferta diversificada de les grans marques o cadenes. Tenim a l'abast botigues per a cada tipus de roba, que ens poden aconsellar de manera professional i faciliten els canvis, reparacions o consultes postvenda. Alhora és més sostenible i socialment més integrat.

Quan comprem estem col·laborant econòmicament en tots els processos que han fet possible aquell article: des de la treballadora o treballador de la fàbrica subcontractada per la gran empresa, fins a la campanya de publicitària amb que la marca arriba al gran públic.

Si creiem que la nostra acció a nivell local té repercussions a escala global podem prendre algunes decisions que millorin el nostre entorn més proper a partir de les següents preguntes:

Quin tipus de comerç vols afavorir amb el teu consum?

Si apostes pel comerç local...

... no has de dependre dels mitjans de transport per anar a comprar, tens a l'abast la majoria dels productes que necessites i dones vida als barris. Les ciutats sense comerç de proximitat són ciutats mortes. Amb les nostres compres col·laborem en la supervivència de negocis més propers i més humans que els grans centres comercials.

... afavorim la recuperació de la xarxa social: el botiguer o botiguera esdevé algú proper, si aquest o aquesta necessita de serveis com ara reparacions al seu negoci, assessoraments tècnics, etc. podrà recórrer a algú també del barri de manera que cada nou contacte és una nova trama de la xarxa local.

...facilites també la repersonalització de l'acció de consum: coneixes la persona que t'atén, t'aconsella i assessora i, en la majoria dels casos, facilita l'elecció.

A quin tipus de productor vols afavorir?

Si apostes pel producte de proximitat...

...no perjudiques les treballadores de les cadenes globalitzades. No es tracta de cap boicot que pugui deixar-les sense feina. Estàs donant suport a negocis que s'enfronten a la competència de les grans marques internacionals, que també donen feina a molta gent i que dinamitzen l'economia local,

...dónes suport a negocis de mida més humana i que, probablement, no destinin gran part dels seus beneficis a inversions especulatives,

...impulses un negoci que no té capacitat d'incidir en els poders polítics democràticament triats. Les grans corporacions exerceixen poder polític a través de les seves oficines de lobby al voltant de les institucions europees i internacionals i promouen polítiques que les afavoreixen i que es gesten fora del control democràtic.

Disposo d'algun productor artesanal, de petit format o alternatiu que pugui satisfer la meva necessitat?

Si apostes per productors independents i alternatius...

...dónes suport a un model de negoci transformador que permet que els treballadors i les treballadores siguin els que determinen les seves condicions,

...ajudes a demostrar que altres maneres de produir i de relacionar-se amb els treballadors i les treballadores són possibles i viables econòmicament,

...col·labores en la supervivència de negocis que queden exclosos dels mercats per part de les grans marques i les empreses de distribució que monopolitzen la relació consumidors/es – productors/es.

Un exemple de producció alternativa que s'ha gestat gràcies a la xarxa d'organitzacions de la Campanya Roba Neta és la marca «No Chains»:

Dues cooperatives en dos extrems del món s'han unit per treballar i lluitar per promoure formes de treball digne. La cooperativa «Dignity Returns», de Tailàndia, va ser formada per treballadores en lluita durant el procés de tancament de la fàbrica on treballaven. Van poder disposar de la maquinària i han tirat endavant un negoci autogestionat de producció de roba de cotó. La cooperativa de treball «20 de diciembre» (La Alameda) està formada per persones que havien treballat esclavitzades en tallers clandestins de la zona de Buenos Aires, la majoria immigrants procedents de Bolívia.

Més informació sobre la iniciativa «No Chains» a <http://www.nochains.org>

El poder de les xarxes

Totes les persones formem part de més d'una xarxa social. Família, feina o amistats poden ser espais d'intercanvi de molts productes, també de roba. Quan una peça ja no ens serveix (perquè ens ha quedat petita, no la farem servir més...) cal valorar si pot ser d'utilitat a algú altre. Aquestes xarxes permeten l'intercanvi, de manera que hi ha bidireccionalitat: no només podem oferir allò que no volem, sinó que també podem trobar allò que necessitem. Optar per compartir roba o calçat ens permet donar una nova vida a una peça que ja no utilitzem, ampliar l'armari amb peces noves que no teníem fins ara o trobar allò que buscàvem sense necessitat de comprar-ho.

Recórrer a la teva xarxa personal té molts avantatges:

- Fàcil accés. És realment a prop: família, amics/gues, companys/es de feina.
- Al nostre gust. Per coincidència d'interessos.
- Durant el temps que vulguem. Podem intercanviar per sempre o temporalment, per una ocasió especial, per exemple.
- Anem a mitges? Compartir costos i el producte adquirit, pot ser una bona opció per no haver de trencar la guardiola.

Acudir a la xarxa personal és habitual amb la roba i el calçat infantil, però no tant amb els adults. Sembla que la roba ens defineix i que necessitem tenir l'exclusivitat de la peça que escollim.

Però si veus l'opció de compartir com una ampliació dels recursos, segur que hi surts guanyant!

Pots ampliar les possibilitats acudint o organitzant mercats d'intercanvi. Es tracta d'espais on es poden canviar estris o peces de roba que no s'utilitzen (i estan en bon estat) per d'altres que ens puguin ser útil.

- No són tan propers com la família però en tens al teu abast.
- Més diversitat. Amplies el radi de cerca entrant en contacte amb persones diverses.
- Especialitzats, o no. Hi ha mercats oberts on pots trobar-hi una gran varietat de productes però potser és més difícil trobar-hi la roba que busques. N'hi ha però, d'especialitzats on pots trobar o portar peces específiques com per exemple roba d'esport o muntanya.
- Fes-t'ho tu mateix/a. Si no coneixes cap mercat, o no hi trobes el que vols, sempre pots iniciar-ne un: a l'escola dels teus fills/es, al centre cívic del barri, en una organització a la qual pertanys...

Iniciar-ne o participar en un mercat d'intercanvi és una manera enriquidora de contribuir a la xarxa, i d'oferir possibilitats.

Productes amb moltes vides

A banda de permetre un canvi de vida a les peces de roba, podem allargar la seva funció. Les botigues i empreses que es dediquen a recollir roba de segona mà, s'encarreguen de revisar les peces per tal de tornar a posar-les a la venda. En molts casos les persones que posen a punt les peces de roba per tornar-les a comercialitzar formen part de projectes d'inserció socio-laboral.

Un exemple és el programa Roba Amiga, un projecte d'inserció laboral mitjançant la reutilització de roba en bon estat a Catalunya. Es tracta d'un projecte promogut per diverses entitats d'interès social. A títol personal, tant pots dipositar la roba que no fas servir als contenidors taronges repartits per tot el territori com comprar la roba que necessites a les seves botigues. <http://ca.robaamiga.cat>